

Czech in everyday situations

Module 5: The first week at work

6 Exercises · Duration: 20 min.

The first week at work

Czech

Read & listen online

Kolik je hodin?

Use **je jedna, jsou dvě/tři/čtyři, je pět** for hours. For when something happens use **v jednu, ve dvě, v pět, v devět**. Twenty-four-hour times are useful and clear: **v osm čtyřicet pět**.

Czech half-hours refer to the next hour: **půl deváté** is 8:30. **Čtvrt na devět** is 8:15; **tři čtvrtě na devět** is 8:45. **Za pět minut devět** is 8:55. For schedules, **od devíti do půl šesté** means from 9:00 until 17:30.

Czech	Meaning
Jsou dvě hodiny.	It is two o'clock.
Práce začíná v devět.	Work starts at nine.
Je půl deváté.	It is half past eight.
Je tři čtvrtě na devět.	It is a quarter to nine.

V pondělí, každý den

The complete week is **pondělí, úterý, středa, čtvrtek, pátek, sobota, neděle**. For on a day say **v pondělí, v úterý, ve středu, ve čtvrtek, v pátek, v sobotu, v neděli**.

For habits use **každý den, každý týden, často, někdy, vždycky**. A negative verb with **nikdy** means never: **Nikdy nejím ryby**. Czech uses both the negative word and the negative verb. **Dvakrát denně** means twice a day.

Czech	Meaning
Ve středu mám poradu.	I have a meeting on Wednesday.
V pátek pracuju.	I work on Friday.
Nikdy nejím ryby.	I never eat fish.
Jím dvakrát denně.	I eat twice a day.

Vstávám a myju se

Reflexive: The short forms **se** and **si** appear with reflexive verbs.

The present of **vstávat** is **vstávám, vstáváš, vstává, vstáváme, vstáváte, vstávají**. The verb **mýt se** has **myju se, myješ se, myje se, myjeme se, myjete se, myjí se**. The forms **myji** and **myjí** are also standard.

The short words **se** and **si** usually follow the first phrase: **Ráno se myju. Já se myju. Se** is used with **mýt se**; **si** often means for oneself: **dám si sprchu**. They do not replace one another freely. For liking an activity, use **rád čtu** for a man and **ráda čtu** for a woman.

Czech	Meaning
Já vstávám v půl sedmé.	I get up at half past six.
Ty vstáváš ve dvě.	You get up at two. (familiar)
Ráno se myju.	I wash in the morning.
Rád čtu.	I like reading.

V kuchyni, do kuchyně

Locative: A form after prepositions such as **v**, **na**, **o** for location or topic.

For being in a place, **v** and **na** usually take locative: **v kuchyni**, **v pokoji**, **na stole**. Noun patterns vary: **město/městě**, **pokoj/pokoji**, **kuchyň/kuchyni**.

For movement into an enclosed place, use **do** plus genitive: **do kuchyně**, **do pokoje**, **do města**. For movement onto or to some places, **na** takes accusative: **na stůl**, **na poštu**. Compare **Mourek je pod stolem** with instrumental and **Mourek jde pod stůl** with accusative.

Czech	Meaning
Mourek je v kuchyni.	Mourek is in the kitchen.
Jdu do kuchyně.	I am going into the kitchen.
Pero je na stole.	The pen is on the table.
Dávám pero na stůl.	I am putting the pen on the table.

Počkej, počkejte

Imperative: A request or instruction, such as **počkej**, **počkejte**.

A word for a person or thing: **já**, **ty**, **on**, **ona**.

For one friend use **počkej**, **dej**, **otevři**, **pojd'**. For several people or one person politely use **počkejte**, **dejte**, **otevřete**, **pojd'te**. To suggest doing something together, use **počkejme**, **dejme**, **otevřeme**, **pojdme**. Learn common irregular commands with their verb.

Add **prosím** for politeness. Negative commands add **ne-**: **nečekej, nečekejte**. A short object pronoun normally goes after the first phrase: **Dejte mi pero, prosím**.

Czech	Meaning
Počkejte, prosím, pane Tomáši.	Wait, please, Mr Tomáš.
Dej mi klíč, Eliško.	Give me the key, Eliška.
Otevřete dveře, prosím, paní Nováková.	Open the door, please, Mrs Nováková.
Pojďme do kavárny.	Let us go to the café.

GRAMMAR

G1) NOTICE THE USEFUL PATTERN

Underline the form practised in this unit.

1 Rád čtu.

Meaning: I like reading.

2 Ráda čtu.

Meaning: I like reading.

3 Jsou dvě hodiny.

Meaning: It is two o'clock.

4 Ve středu mám poradu.

Meaning: I have a meeting on Wednesday.

5 Já vstávám v půl sedmé.

Meaning: I get up at half past six.

G2) CHOOSE THE FORM

Use the English meaning and the pattern in this unit.

1 Lukas: _____ čtu.

- ☐ A Rádi
- ☐ B Rád
- ☐ C Rády

Meaning: I like reading.

2 **Lena: _____ čtu.**

- ☐ A Rády
- ☐ B Rádi
- ☐ C Ráda

Meaning: I like reading.

3 **Jsou _____ hodiny.**

- ☐ A dvě
- ☐ B dvou
- ☐ C dva

Meaning: It is two o'clock.

4 **_____ mám poradu.**

- ☐ A V středa
- ☐ B Ve středy
- ☐ C Ve středu

Meaning: I have a meeting on Wednesday.

5 Já _____ v půl sedmé.

- ☐ A vstávám
- ☐ B vstáváme
- ☐ C vstáváš

Meaning: I get up at half past six.

6 Mourek je v _____.

- ☐ A kuchyni
- ☐ B kuchyně
- ☐ C kuchyň

Meaning: Mourek is in the kitchen.

7 _____, prosím, pane Tomáši.

- ☐ A Počkejme
- ☐ B Počkejte
- ☐ C Počkej

Meaning: Wait, please, Mr Tomáš.

G3) COMPLETE THE MESSAGES

Fill the gaps with the words from the box.

Rád Rádi

Lukas: _____ čtu.

Meaning: I like reading.

Ráda Rádi

Lena: _____ čtu.

Meaning: I like reading.

dvě dva

Jsou _____ hodiny.

Meaning: It is two o'clock.

Ve středu V středa

_____ mám poradu.

Meaning: I have a meeting on Wednesday.

vstávám vstáváš

Já _____ v půl sedmé.

Meaning: I get up at half past six.

kuchyni kuchyně

Mourek je v _____.

Meaning: Mourek is in the kitchen.

Počkejte Počkej

_____, prosím, pane Tomáši.

Meaning: Wait, please, Mr Tomáš.

G4) BUILD A SENTENCE

Put the words in order.

1 dvě Jsou hodiny.

Meaning: It is two o'clock.

2 středu mám Ve poradu.

Meaning: I have a meeting on Wednesday.

3 Já sedmé. v vstávám půl

Meaning: I get up at half past six.

4 Mourek v je kuchyni.

Meaning: Mourek is in the kitchen.

5 prosím, pane Tomáši. Počkejte,

Meaning: Wait, please, Mr Tomáš.

G5) WHAT WOULD YOU SAY?

Choose the right words for the situation.

1 Lukas: I like reading. You say:

(A) Rádi čtu.

(B) Rád čtu.

2 Lena: I like reading. You say:

- ☐ A Ráda čtu.
- ☐ B Rádi čtu.

3 It is two o'clock. You say:

- ☐ A Jsou dvě hodiny.
- ☐ B Jsou dva hodiny.

4 I have a meeting on Wednesday. You say:

- ☐ A Ve středu mám poradu.
- ☐ B V středa mám poradu.

5 I get up at half past six. You say:

- ☐ A Já vstáváš v půl sedmé.
- ☐ B Já vstávám v půl sedmé.

G6) CONNECT MESSAGES AND MEANINGS

Match the pairs.

① Počkejte, prosím,
pane Tomáši.	① It is two o'clock.
② Já vstávám v půl
sedmé.	② I have a meeting on Wednesday.
③ Ve středu mám
poradu.	③ I get up at half past six.
④ Ráda čtu.	④ Mourek is in the kitchen.
⑤ Jsou dvě hodiny.	⑤ Wait, please, Mr Tomáš.
⑥ Mourek je v kuchyni.	⑥ I like reading.